

UMSÖGN

Reykjavík, 15. október 2026
Tilvísun: M2610-038

Viðtakandi: Fjárlaganefnd Alþingis

Sendandi: Georg Kr. Lárusson, forstjóri Landhelgisgæslu Íslands

Efni: Umsögn um frumvarp til fjárlaga fyrir árið 2027

Landhelgisgæsla Íslands vill koma eftirfarandi á framfæri vegna frumvarps til fjárlaga fyrir árið 2027.

Að óbreyttu lækka fjárheimildir stofnunarinnar, fyrir utan launa- og verðlagsbætur, um 897,8 m.kr. eða 9,6% milli ára. Lækkunin skýrist fyrst og fremst af niðurfellingu 665 m.kr. tímabundins framlags sem veitt var árin 2025–2026, auk 212,8 m.kr. sértækrar aðhaldskröfu.

Á sama tíma eykst kostnaður við óbreyttan rekstur. Heimsmarkaðsverð á eldsneyti hefur hækkað langt umfram almennt verðlag og sjaldan eða aldrei hefur verið brýnna að viðhafa virkt eftirlit með hafsvæðinu umhverfis Ísland og fjarskiptastrengjum. Engar stórar breytingar hafa orðið á rekstri Landhelgisgæslunnar á þessu ári samanborið við árið 2025, utan að bætt var við flugvirkjum og settar á vaktir í viðhaldsskýli til að unnt væri að lágmarka frátafir þyrlna og flugvélar vegna viðhalds samhliða stórum viðhaldsskoðunum. Nýir leigusamningar þyrlna hafa tekið gildi í áföngum og á næsta ári mun leigukostnaður verða um 150 m.kr. hærri en á yfirstandandi ári. Þá hefur sértekjukrafa á stofnunina ekki verið í neinu samræmi við tekjuöflunarmöguleika hennar undanfarin ár samhliða samdrætti í Frontex verkefnum, en sértekjur byggja fyrst og fremst á tilfallandi verkefnum.

Á sama tíma og fyrir liggur að Landhelgisgæslan þarf að draga úr rekstrarkostnaði, krefst staða heimsmála þess að Landhelgisgæslan haldi uppi öflugu eftirliti og viðbragðsþjónustu.

Landhelgisgæslan mun gera sitt besta til að lágmarka kostnað á næsta ári, m.a. með því að fresta slíptöku varðsups og fresta tímabundið því sem hægt er, m.a. brýnum endurnýjunum. Stofnunin sér þó ekki fram á að unnt verði að viðhalda núverandi rekstri, þrátt fyrir hagræðingaraðgerðir, innan þess knappa ramma sem henni er ætlaður. Því er þess farið á leit við fjárlaganefnd að:

1. 665 m.kr. framlagið sem fellur að óbreyttu niður á næsta ári verði fest varanlega í sessi.
2. Fallið verði frá sértækri aðhaldskröfu á stofnunina.
3. Sértekjukrafa verði lækkuð til samræmis við raunhæfa tekjuöflun.

Virðingarfyllst,

Georg Kr. Lárusson forstjóri Landhelgisgæslu Íslands